A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2015. november 26.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Verseny — Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése — Hasonló nemzeti jogszabály alkalmazása — A Bíróság hatásköre — A »versenykorlátozó célú megállapodás« fogalma — Üzlethelyiség-bérleti szerződések — Bevásárlóközpontok — A referenciabérlő joga ahhoz, hogy az üzlethelyiségeknek a bérbeadó által harmadik személyek részére történő bérbeadása ellen tiltakozzon”

A C-345/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Augstākā tiesa (legfelsőbb bíróság, Lettország) a Bírósághoz 2014. július 17-én érkezett, 2014. július 11-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **SIA „Maxima Latvija”**

és

a **Konkurences padome**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen, a harmadik tanács elnöke, a negyedik tanács elnökeként eljárva, J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal és K. Jürimäe (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: M. Aleksejev tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. június 25-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a SIA „Maxima Latvija” képviseletében M. Gailis és L. Mervina advokāti, valamint A. Šteinmanis,

– a lett kormány képviseletében I. Kalniņš és J. Treijs-Gigulis, meghatalmazotti minőségben,

– az osztrák kormány képviseletében G. Eberhard, meghatalmazotti minőségben,

– a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: lett.

– az Európai Bizottság képviseletében N. Khan, F. Ronkes Agerbeek és I. Rubene, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a SIA „Maxima Latvija” (a továbbiakban: Maxima Latvija) és a Konkurences padome (versenytanács) között folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő, amely eljárás tárgya a versenytanács által a Maxima Latvijával szemben amiatt kiszabott bírság, hogy egy sor, versenyellenes célú kikötést tartalmazó, üzlethelyiség-bérleti szerződést kötött bevásárlóközpontokkal.

Jogi háttér

3 A versenytörvény (Konkurences likums) 11. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Létrejöttük időpontjától és még hatálybalépésüket megelőzően is tiltottak a piaci szereplők közötti olyan megállapodások, amelyek célja vagy hatása a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása Lettország területén, ilyen megállapodásoknak minősülnek azok, amelyek a következőkre vonatkoznak:

[...]

7) olyan cselekmények (vagy mulasztások), amelyek következtében egy másik piaci szereplő egy meghatározott piac elhagyására kényszerül, illetve amelyek megakadályozzák valamely lehetséges szereplő piacra lépését.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

4 A Maxima Latvija, a főként élelmiszereket kínáló kiskereskedelmi ágazatban tevékeny, lett gazdasági szereplő szupermarketeket üzemeltet. Ez a társaság egy sor üzlethelyiség-bérleti szerződést kötött több, Lettország területén található bevásárlóközponttal az ezen bevásárlóközpontokban található üzlethelyiségek bérletére vonatkozóan.

5 A versenytanács, miután e szerződések közül 119-et megvizsgált, megállapította, hogy közülük 12 olyan kikötést tartalmaz, amely a Maxima Latvijának mint „referenciabérlőnek” fenntartja azt a jogot, hogy az általa bérbe nem vett üzlethelyiségeknek a bérbeadó által harmadik személyek részére történő bérbeadásához beleegyezését adja. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a „referenciabérlő” egy szupermarket, amely mindennapi fogyasztási cikkeket kínál, és amely általában a bevásárlóközpont területének legnagyobb, illetve jelentős részét foglalja el.

6 Mivel úgy tekintette, hogy az alapügyben szóban forgó kikötést tartalmazó üzlethelyiség-bérleti szerződések olyan vertikális megállapodásoknak minősülnek, amelyek célja a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, a versenytanács elfogadott egy határozatot, amelyben megállapította, hogy ezek a megállapodások oly mértékben sértik a versenytörvény 11. cikke (1) bekezdésének 7. pontját,

hogy nem szükséges annak bizonyítása, hogy ténylegesen megnehezítették más gazdasági szereplők piacra lépését. A versenytanács következésképpen 25 000 lett lats (LVL) (körülbelül 35 770 euró) bírságot szabott ki a Maxima Latvijával szemben.

7 A Maxima Latvija e határozat megsemmisítése iránt keresetet nyújtott be az Administratīvā apgabaltiesához (regionális közigazgatási bíróság), amely azt a 2013. június 28-i határozatával elutasította. Ez a bíróság megállapította, hogy mivel a Maxima Latvija piaci erővel rendelkezik a kiskereskedelmi piacon, az alapügyben szóban forgó megállapodások célja a verseny megakadályozása, és hogy ennélfogva nem szükséges a versenyre kifejtett esetleges hatásaik bizonyítása.

8 A Maxima Latvija e határozattal szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett a kérdést előterjesztő bíróság elé. Lényegében azzal érvel, hogy az Administratīvā apgabalties (regionális közigazgatási bíróság) tévesen alkalmazta a jogot, amikor helyt adott a versenytanács azon elemzésének, amely szerint az alapügyben szóban forgó megállapodások a verseny korlátozására irányulnak.

9 A kérdést előterjesztő bíróság először is megjegyzi, hogy az alapeljárásban részt vevő felek nem vitatják, hogy az említett megállapodások nem alkalmasak arra, hogy hatással legyenek a tagállamok közötti kereskedelemre. Úgy véli azonban, hogy a versenytörvény 11. cikke (1) bekezdésének szövege lényegében azonos az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének szövegével, és hogy ezt a törvényt az uniós jog előírásainak megfelelően kell alkalmazni. Ez a bíróság egyébiránt hangsúlyozza, hogy nyilvánvaló érdek fűződik ahhoz, hogy az uniós jogból vett rendelkezéseket vagy fogalmakat egységesen értelmezzék. Másodszor az említett bíróság megállapítja, hogy a Bíróságnak az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésére vonatkozó ítélkezési gyakorlata nem teszi lehetővé annak egyértelmű meghatározását, hogy az olyan megállapodások, mint amelyekről az alapügyben szó van, e rendelkezés értelmében olyan megállapodásoknak minősülhetnek-e, amelyek célja a verseny korlátozása.

10 E körülmények között az Augstākā tiesa (legfelsőbb bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A jelen ügyben vizsgált, egy üzlethelyiségeket bérbeadó személy és egy kiskereskedő (referenciabérlő) között létrejött azon megállapodás, amely korlátozza a bérbeadó azon jogát, hogy egyénileg, az említett referenciabérlő egyetértése nélkül döntsön más üzlethelyiségeknek a referenciabérlő potenciális versenytársai számára történő bérbeadásáról, minősíthető-e vállalkozások közötti olyan megállapodásnak, amelynek célja a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása az [EUMSZ] 101. cikk (1) bekezdésének rendelkezése értelmében?

2) Elemezni kell-e – és amennyiben igen, milyen céllal – a piac szerkezetét annak értékelése során, hogy e megállapodás összeegyeztethető-e az [EUMSZ] 101. cikk (1) bekezdésének rendelkezésével?

3) A jelen ügyben vizsgált megállapodás feleinek piaci ereje, illetve ennek lehetséges növekedése olyan tényezőnek minősül-e, amelyet szükségszerűen figyelembe kell venni annak értékelése során, hogy e megállapodás összeegyeztethető-e az [EUMSZ] 101. cikk (1) bekezdésének rendelkezésével?

4) Amennyiben a megállapodás lényegének vizsgálatához, és annak bizonyításához, hogy fennállnak a tiltott megállapodás alkotóelemei, értékelni kell, hogy a megállapodás hatással lehet-e a piacra, a piacra gyakorolt hatás e lehetősége elégséges lehet-e ugyanakkor annak megállapításához, hogy a megállapodás megfelel a tiltott megállapodás fogalmának, eltekintve annak értékelésétől, hogy valóban keletkeztek-e kedvezőtlen hatások?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Előzetes észrevételek

11 Meg kell vizsgálni, hogy a Bíróság hatáskörrel rendelkezik-e a feltett kérdések megválaszolására. Ugyanis az Augstākā tiesa (legfelsőbb bíróság) az előzetes döntéshozatalra utaló határozatában megjegyzi, hogy az alapügyben szóban forgó megállapodások egy tisztán tagállamon belüli helyzetet érintenek, és nem hatnak ki a tagállamok közötti kereskedelemre. Következésképpen az EUMSZ 101. cikk nem alkalmazandó az alapeljárásra.

12 E tekintetben a Bíróság már több alkalommal kimondta, hogy hatáskörrel rendelkezik az uniós jogi rendelkezésekre vonatkozó, előzetes döntéshozatal iránti kérelmekről való döntésre olyan helyzetekben, amikor az alapeljárás tárgyát képező tények nem tartoznak ugyan közvetlenül az uniós jog hatálya alá, ám az említett rendelkezéseket a nemzeti jog alkalmazandóvá teszi, amely jog a tisztán belső helyzetekre adott megoldásaira nézve az uniós jog által nyújtott megoldásokhoz igazodott. Ilyen esetben ugyanis a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében egyértelmű európai uniós érdek, hogy a jövőbeli eltérő értelmezések elkerülése érdekében egységesen értelmezzék az uniós jogból vett rendelkezéseket vagy fogalmakat, függetlenül attól, hogy milyen körülmények között alkalmazzák őket (lásd különösen: Allianz Hungária Biztosító és társai ítélet, C-32/11, EU:C:2013:160, 20. pont; FNV Kunsten Informatie en Media ítélet, C-413/13, EU:C:2014:2411, 18. pont).

13 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a versenytörvény 11. cikkének (1) bekezdése esetében erről van szó, mivel ez a rendelkezés az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének lényegi tartalmát adja vissza.

14 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a Bíróság hatáskörrel rendelkezik az előterjesztett kérdések megválaszolására.

Az első kérdésről

15 Az első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy önmagában az a körülmény, hogy egy bevásárlóközpontban található szupermarket bérletére vonatkozó üzlethelyiség-bérleti szerződés olyan kikötést tartalmaz, amely a bérlőt feljogosítja arra, hogy az e bevásárlóközpontban található üzlethelyiségeknek a bérbeadó által más bérlők számára történő bérbeadása ellen tiltakozzon, azt jelenti, hogy e szerződés célja a verseny e rendelkezés értelmében vett korlátozása.

16 Emlékeztetni kell arra, hogy ahhoz, hogy a megállapodás az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében meghatározott tilalom hatálya alá tartozzon, az szükséges, hogy annak „célja vagy hatása” a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása legyen. A Bíróságnak az LTM-ítélet (56/65, EU:C:1966:38) óta érvényes állandó ítélkezési gyakorlata szerint e feltételeknek a „vagy” kötőszóval jelzett vagylagos jellege miatt először is meg kell vizsgálni a megállapodás tulajdonképpeni célját, figyelembe véve azt a gazdasági környezetet, amelyben alkalmazásra kerül (lásd különösen: Pierre Fabre Dermo-Cosmétique ítélet, C-439/09, EU:C:2011:649, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; Allianz Hungária Biztosító és társai ítélet, C-32/11, EU:C:2013:160, 33. pont).

17 Így amennyiben a megállapodás versenyellenes célja bizonyított, már nem szükséges megvizsgálni a versenyre gyakorolt hatásait. Ha viszont a megállapodás tartalmának elemzése nem tár fel a verseny tekintetében elegendő károssági fokot, akkor meg kell vizsgálni annak hatásait, és a megállapodás megtiltásához olyan tényezők együttes megléte szükséges, amelyek azt bizonyítják, hogy a verseny ténylegesen érezhetően akadályozva vagy korlátozva volt, illetve torzult (Allianz Hungária Biztosító és társai ítélet, C-32/11, EU:C:2013:160, 34. pont; lásd ebben az értelemben: CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 52. pont; Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 116. pont).

18 A Bíróság a „cél általi” versenykorlátozás fogalmát illetően megállapította, hogy azt megszorítóan kell értelmezni, és csakis bizonyos típusú, vállalkozások közötti egyeztetésekre alkalmazható, amelyek a verseny tekintetében elegendő károssági fokot mutatnak ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy hatásaikat nem szükséges megvizsgálni (lásd ebben az értelemben: CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 58. pont). Ezen ítélkezési gyakorlat azzal a körülménnyel függ össze, hogy a vállalkozások közötti egyeztetés bizonyos formái jellegüknél fogva úgy tekinthetők, hogy károsak a rendes verseny megfelelő működésére (CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

19 E tekintetben általánosan elfogadott, hogy bizonyos, összejátszásra irányuló magatartások, úgymint a kartellek révén való horizontális árrögzítéshez vezető magatartások úgy tekinthetők, hogy jellegüknél fogva annyira valószínűen negatív hatásokkal járnak különösen az áruk és szolgáltatások árára, mennyiségére vagy minőségére, hogy úgy tekinthető, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában szükségtelen bizonyítani a piacra gyakorolt tényleges hatásaikat (lásd ebben az értelemben különösen: Clair-ítélet, 123/83, EU:C:1985:33, 22. pont). A tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy az ilyen magatartások a termelés csökkenésével és az árak növekedésével járnak, és a forrásoknak különösen a fogyasztók hátrányára való kedvezőtlen elosztását eredményezik (CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 51. pont).

20 A fent hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel az annak meghatározásakor lényeges jogi kritérium, hogy valamely megállapodás tartalmaz-e „cél általi” versenykorlátozást, tehát annak megállapításában áll, hogy az ilyen megállapodás önmagában elegendő károssági fokot mutat a verseny tekintetében ahhoz, hogy úgy legyen tekinthető, hogy a hatásainak vizsgálatára nincs szükség (lásd ebben az értelemben: CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 57. pont).

21 A jelen ügyben a Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, hogy a Maxima Latvija nincs versenyhelyzetben azokkal a bevásárlóközpontokkal, amelyekkel az alapügyben szóban forgó szerződéseket megkötötte. Bár a Bíróság már megállapította, hogy egy ilyen körülmény egyáltalán nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a megállapodás „cél általi” versenykorlátozást tartalmazzon (lásd ebben az értelemben: Allianz Hungária Biztosító és társai ítélet, C-32/11, EU:C:2013:160, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), mindazonáltal meg kell állapítani, hogy az alapügyben szóban forgó megállapodások nem tartoznak azon megállapodások közé, amelyek elfogadottan úgy tekinthetők, hogy jellegüknél fogva károsak a verseny megfelelő működésére.

22 Még ha az alapügyben szóban forgó kikötés potenciálisan azzal a hatással is jár, hogy korlátozza a Maxima Latvija versenytársainak azon egyes bevásárlóközpontokba való bejutását, amelyekben e társaság szupermarketet üzemeltet, ez a körülmény – ha bizonyítást is nyer – nem jelenti egyértelműen azt, hogy az e kikötést tartalmazó szerződések jellegüknél fogva akadályozzák, korlátozzák vagy torzítják a versenyt a referenciapiacon, vagyis az élelmiszer-kiskereskedelem helyi piacán.

23 Figyelembe véve ugyanis a gazdasági környezetet, amelyben az olyan megállapodások alkalmazásra kerülnek, mint amelyekről az alapügyben szó van, e megállapodások tartalmának elemzése – a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett tényezők fényében – nem tár fel egyértelműen a verseny tekintetében elegendő károssági fokot ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, az említett megállapodások az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett, cél általi versenykorlátozásnak minősülnek.

24 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy önmagában az a körülmény, hogy egy bevásárlóközpontban található szupermarket bérletére vonatkozó üzlethelyiség-bérleti szerződés olyan kikötést tartalmaz, amely a bérlőt feljogosítja arra, hogy az e bevásárlóközpontban található kereskedelmi helyiségeknek a bérbeadó által más bérlők számára történő bérbeadása ellen tiltakozzon, nem jelenti azt, hogy e szerződés célja a verseny e rendelkezés értelmében vett korlátozása.

A második, harmadik és negyedik kérdésről

25 Az együttesen vizsgálandó második, harmadik és negyedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy milyen körülmények között tekinthetők úgy az olyan üzlethelyiség-bérleti szerződések, mint amelyekről az alapügyben szó van, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett, a versenyt akadályozó, korlátozó vagy torzító „hatású” megállapodásnak minősülnek.

26 E tekintetben a Bíróság megállapította, hogy valamely megállapodásnak a versenyre gyakorolt hatásait abban a gazdasági és jogi háttérben kell értékelni, amelyben az érvényesül, és amelyben más megállapodásokkal összegződve kumulatív hatást gyakorolhat a versenyre (Delimitis-ítélet, C-234/89, EU:C:1991:91, 14. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; Unilever Bestfoods kontra Bizottság végzés, C-552/03 P, EU:C:2006:607, 84. pont).

27 A jelen ügyben az alapügyben szóban forgó szerződések versenyre gyakorolt hatásának értékelése elsősorban azt jelenti, hogy figyelembe kell venni a referenciapiacra való jutást meghatározó tényezők összességét annak meghatározásához, hogy az e szerződések hatálya alá tartozó bevásárlóközpontok vonzáskörzetében fennáll-e annak valós és konkrét lehetősége, hogy valamely versenytárs ott megtelepedjen, mégpedig az e körzetekben elhelyezkedő más bevásárlóközpontokban található üzlethelyiségek vagy a bevásárlóközpontokon kívüli egyéb üzlethelyiségek bérbevétele révén. Ehhez különösen az érintett vonzáskörzetekben található kereskedelmi ingatlanok rendelkezésre állását és hozzáférhetőségét kell figyelembe venni, valamint azt, hogy fennállnak-e az új versenytársak e körzetekben való piacra jutását gátló gazdasági, közigazgatási vagy jogszabályi akadályok (lásd analógia útján: Delimitis-ítélet, C-234/89, EU:C:1991:91, 20. és 21. pont).

28 Másodsorban azt kell értékelni, hogy milyen feltételek mellett érvényesül a verseny a referenciapiacon. E tekintetben nem csupán az e piacon jelenlévő gazdasági szereplők számát és méretét, hanem az említett piac koncentrációjának szintjét, a fogyasztóknak a meglévő márkákhoz való hűségét és a fogyasztói szokásokat is ismerni kell (lásd analógia útján: Delimitis-ítélet, C-234/89, EU:C:1991:91, 22. pont).

29 Ha az alapügyben szóban forgó szerződések gazdasági és jogi hátterének, valamint a referenciapiac sajátosságainak részletes elemzése alapján megállapítható, hogy a piacra lépést a piacon megfigyelhető hasonló szerződések összessége megnehezíti, csakis akkor kell ezt követően megvizsgálni, hogy ezek a szerződések milyen mértékben járulnak hozzá e piac esetleges részekre töredezéséhez; mindemellett csupán azok a megállapodások tiltottak, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak e részekre töredezéshez (lásd analógia útján: Delimitis-ítélet, C-234/89, EU:C:1991:91, 23. és 24. pont). Az, hogy az alapügyben szóban forgó egyes szerződések milyen mértékben járulnak hozzá e halmozott kizáró hatáshoz, a szerződő feleknek az érintett piacon betöltött helyzetétől és a szerződések időtartamától függ (lásd analógia útján: Delimitis-ítélet, C-234/89, EU:C:1991:91, 25. pont).

30 Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése ezt a vizsgálatot nem korlátozza csupán a tényleges hatásokra, hiszen annak figyelembe kell vennie a kérdéses megállapodás vagy magatartás versenyre gyakorolt potenciális hatásait is (lásd ebben az értelemben: Asnef-Equifax és Administración del Estado ítélet, C-238/05, EU:C:2006:734, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

31 A fenti megfontolásokra tekintettel a második, harmadik és negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett, a versenyt akadályozó, korlátozó vagy torzító „hatású” megállapodásnak tekinthetők az alapügyben szóban forgóhoz hasonló olyan üzlethelyiség-bérleti szerződések, amelyekről az e szerződések gazdasági és jogi hátterének, valamint az érintett referenciapiac sajátosságainak részletes elemzése alapján bebizonyosodik, hogy jelentős

mértékben hozzájárulnak e piac esetleges részekre töredezéséhez. Az, hogy az egyes szerződések milyen mértékben járulnak hozzá e részekre töredezéshez, különösen a szerződő feleknek az érintett piacon betöltött helyzetétől és a szerződések időtartamától függ.

A költségekről

32 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

1) **Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy önmagában az a körülmény, hogy egy bevásárlóközpontban található szupermarket bérletére vonatkozó üzlethelyiség-bérleti szerződés olyan kikötést tartalmaz, amely a bérlőt feljogosítja arra, hogy az e bevásárlóközpontban található kereskedelmi helyiségeknek a bérbeadó által más bérlők számára történő bérbeadása ellen tiltakozzon, nem jelenti azt, hogy e szerződés célja a verseny e rendelkezés értelmében vett korlátozása.**

2) **Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett, a versenyt akadályozó, korlátozó vagy torzító „hatású” megállapodásnak tekinthetők az alapügyben szóban forgóhoz hasonló olyan üzlethelyiség-bérleti szerződések, amelyekről az e szerződések gazdasági és jogi hátterének, valamint az érintett referenciapiac sajátosságainak részletes elemzése alapján bebizonyosodik, hogy jelentős mértékben hozzájárulnak e piac esetleges részekre töredezéséhez. Az, hogy az egyes szerződések milyen mértékben járulnak hozzá e részekre töredezéshez, különösen a szerződő feleknek az érintett piacon betöltött helyzetétől és a szerződések időtartamától függ.**

Aláírások